

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 109/09-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť J. Š., D., zastúpeného advokátkou JUDr. J. F., B., vo veci porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 5 Cb 8/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Š. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. marca 2009 doručená sťažnosť J. Š., D. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. J. F., B. Z jej obsahu vyplynulo, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 5 Cb 8/2008 o zaplatenie sumy 431 557,40 Sk s príslušenstvom a zmluvnou pokutou, v ktorom je žalobcom.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

«1) V konaní pred Okresným súdom v Dolnom Kubíne (vedenom pod č. 5 Cb 8/2008) nebol od 25. 8. 2008 urobený žiadny efektívny procesný úkon. Efektívnosť úkonov vnímame najmä v duchu rozhodnutia Ústavného súdu SR II. ÚS 9/2001. Základnému právu na konanie bez zbytočných prieťahov teda nezodpovedá akýkoľvek (hoci aktívny) postup súdu, ale len ten, do ktorého sa premieta procesná zásada hospodárnosti súdneho konania, rešpektovanie ktorej je nevyhnutným predpokladom rýchleho a účinného poskytnutia právnej ochrany. Nerešpektovanie zásady hospodárnosti v konaní všeobecného súdu je spôsobilé porušiť základné právo účastníka súdneho konania na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieťahov bez podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR – tak II. ÚS 67/2001). ...

2) Vlastný spor sa „vlečie“ od apríla 1998! Chyby Okresného súdu v Dolnom Kubíne (no ale aj KS v Žiline) boli preukázané v rámci konania NS SR o mimoriadnom dovolaní Generálneho prokurátora SR v prospech p. J. Š. – sťažovateľa v predmetnom kontexte. Prípadné nerešpektovanie záväzného právneho názoru NS SR by viedlo k situácii, ku ktorej Ústavný súd SR tiež zaujal zásadné a všeobecne platné stanovisko...

3) Tvrdíme, že OS v Dolnom Kubíne koná neefektívne, ba skoro až kontraproduktívne – máme na mysli najmä vecne i právne chybné rozhodnutie sudcu p. JUDr. P. B.: ním dňa 17. 12. 2008 vydané uznesenie č. 5 Cb 8/2008 – rozhoduje sa tu o „doplatku znalečného“, ale mimo rámec existujúceho, procesne „živého“ sporu.

4) Vo vzťahu k esencii predmetného súdneho sporu treba aj povedať, ba zdôrazniť, že odoslanie originálu spisu na KS v Žiline – treba hodnotiť ako nevhodný postup okresného súdu, a to priamo na škodu p. J. Š. – mutati mutandis II. ÚS 2/2002. K nutnosti paralelných postupov i pri pomoci duplikátu súdneho spisu (jeho kópií) už zaujal konštruktívne stanovisko ÚS SR v novembri 2004 – I. ÚS 142/2004. Riziko nekoordinovanosti a prieťahov nemôže ísť na ťarchu p. Š. v danej veci. Okresný súd v Dolnom Kubíne nemá čakať na výsledok jednej vetve sporu a nekonať v základe veci – tak per analogiam III. ÚS 4/2004.

Napriek sťažnosti p. J. Š. z 2. 2. t. r., adresovanej k rukám poverenej predsedníčky OS v Dolnom Kubíne, k vecnému posunu v činnosti OS v Dolnom Kubíne neprišlo. Sťažovateľ sa domáhal ochrany jeho práv v súlade s ustanoveniami zákona č. 757/2004 Zb. o súdoch. Je zrejmé, že neboli prijaté žiadne reálne opatrenia, zaručujúce konanie bez zbytočných prieťahov.»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nálezh:

„1. Okresný súd v Dolnom Kubíne v konaní vedenom pod sp. zn.: 5 Cb 8/2008 porušil právo p. J. Š., aby jeho vec bola prerokovaná bez zbytočných prietahov, ktoré zaručuje čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu v Dolnom Kubíne v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cb 8/2008 prikazuje konať bez zbytočných prietahov.

3. J. Š., ... priznáva primerané peňažné zadostučinenie vo výške 900,- € (slovom deväťsto €), ktoré je Okresný súd v Dolnom Kubíne povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd v Dolnom Kubíne je povinný uhradiť p. J. Š... trovy konania, tak sú vyčíslené v tomto podaní, a to do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. J. F...“

Nad rámec tejto sťažnosti ústavný súd dodáva, že namietané konanie, ktoré sa podľa sťažovateľa „vlečie“ od roku 1998 (pôvodne pod sp. zn. 1 Cb 154/98, pozn.), bolo predmetom posudzovania ústavného súdu z hľadiska porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 365/04, v ktorom ústavný súd 20. októbra 2004 rozhodol, že základné právo sťažovateľa porušené bolo, prikázal okresnému súdu, aby konal bez zbytočných prietahov, a priznal sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie 40 000 Sk.

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 20 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

Ústavný súd sa osobitne zameril na preskúmanie opodstatnenosti sťažnosti sťažovateľa, keďže pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd berie do úvahy, že odmietnuť sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú možno „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietáhov, a tým aj porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03).

Ústavný súd pri posudzovaní sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy tiež vychádzal z toho, že nie každý zistený prietáh v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie tohto základného práva. Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že „ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ (II. ÚS 63/05).

V prípade, keď ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, návrh pri predbežnom prerokovaní odmietne ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 38/04, III. ÚS 59/05, III. ÚS 82/07).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietahoch (II. ÚS 92/05).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd vo veci sp. zn. 5 Cb 8/2008 zistil, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní, ktoré sa týka žaloby sťažovateľa o zaplatenie sumy 431 557,40 Sk s príslušenstvom a zmluvnej pokuty z titulu vykonania prác na celkovej rekonštrukcii objektu, ktorého vlastníkami sú žalovaní. Zo sťažnosti jednoznačne vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva len v období po rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) o mimoriadnom dovolaní, keď situáciu právnej a faktickej zložitosti veci hodnotí takto:

„V štádiu konania od podania návrhu (v našom prípade po vrátení spisu z Najvyššieho súdu SR na OS v Dolnom Kubíne) po nariadenie prvého pojednávania...“
Z tohto dôvodu ústavný súd, súc viazaný v súlade s § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde,

hodnotil z hľadiska možnosti vzniku zbytočných prietáhov v konaní a vyslovenia porušenia základného práva sťažovateľa len toto obdobie. Nielen hodnotenie právnej a faktickej zložitosti veci, ale celý obsah sťažnosti sa viaže len na posúdenie tohto obdobia.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa ústavný súd zistil, že okresnému súdu bol rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6 M Obdo 3/2006 zo 7. februára 2008, ktorým bol zrušený rozsudok okresného súdu č. k. 1 Cb 154/98-363 z 2. novembra 2005, a rozsudok Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 20 Cob 431/2005-432 z 28. júna 2006 doručený, a tým súčasne vrátený na ďalšie konanie.

Okresný súd vo veci priebežne konal (najvyšší súd medzitým ešte uznesením zo 4. júna 2008 opravil chybu v rozsudku: správna sp. zn. má byť 6 M Obdo 3/2007, pozn.), keď nariadil pojednávanie vo veci, ktoré sa uskutočnilo 25. augusta 2008. Okresný súd ďalej rozhodol uzneseniami č. k. 5 Cb/8/2008-508 z 15. septembra 2008 a č. k. 5 Cb/8/2008-611 zo 17. decembra 2008 o odmene za vypracovanie znaleckých posudkov. Proti týmto uzneseniam o znalečnom sa žalobca odvolal a v tejto súvislosti okresný súd odoslal 19. januára 2009 súdny spis krajskému súdu, aby rozhodol o odvolaní. Sťažovateľ doručil 2. februára 2009 poverenej predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní. Poverená predsedníčka okresného súdu vo veci tejto sťažnosti informovala 11. februára 2009 sťažovateľa o stave konania aj o tom, že k jeho sťažnosti zaujme stanovisko po vrátení spisu okresnému súdu.

Podľa názoru ústavného súdu, berúc do úvahy doterajšiu dĺžku konania, druh a povahu konania pred okresným súdom, ako aj úkony, ktoré urobil okresný súd, sa jeho postup nevyznačuje takými obdobiami nečinnosti alebo neefektívnej činnosti (sťažovateľ uvádza obdobie od 25. augusta 2008), ktoré by po posúdení všetkých okolností prípadu umožňovali po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vysloviť v období, ktoré označil a namieta sťažovateľ, porušenie jeho základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní, ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v sťažnosti sa nezaoberal.

Ústavný súd nad rámec odôvodnenia uvádza, že pokiaľ by v budúcnosti v postupe všeobecného súdu dochádzalo k zbytočným priet'ahom v konaní, sťažovateľovi nič nebráni v tom, aby opätovne podal sťažnosť na porušenie základných práv a slobôd podľa čl. 127 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. apríla 2009